

Mededeling nr. 8

Economische Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en Japan (EPA EU-Japan)

8.1 Inleiding

In Publicatieblad van de Europese Unie, nr. L 330 van 27 december 2018 is de Economische Partnerschapsovereenkomst tussen de Europese Unie en Japan gepubliceerd: de 'EU-Japan Economic Partnership Agreement' (hierna: EPA EU-Japan).

De EPA EU-Japan treedt (voorlopig) in werking op 1 februari 2019. In het onderlinge goederenverkeer zal de EPA EU-Japan leiden tot de afschaffing van bijna € 1 miljard aan invoerrechten. Voor Europese producenten van agrarische producten wordt de Japanse markt met 127 miljoen consumenten beter toegankelijk, en zal naar verwachting ook de export in vele andere productsectoren toenemen.

Deze Mededeling gaat over de voorwaarden die in acht moeten worden genomen om producten van preferentiële oorsprong uit Japan of uit de Europese Unie in het wederzijdse goederenverkeer – al dan niet binnen een tariefcontingent – tegen verlaagde of vrij van invoerrechten te kunnen importeren.

Deze voorwaarden zijn opgenomen in Hoofdstuk 3 van de EPA EU-Japan: 'oorsprongsregels en oorsprongsprocedures'. De inhoud van Hoofdstuk 3 wijkt op sommige elementen sterk af van de bepalingen zoals deze zijn vastgesteld in de oorsprongsprotocollen bij de andere door de Unie gesloten vrijhandelsovereenkomsten. Hierna volgt een toelichting op de belangrijkste artikelen van Hoofdstuk 3. Tenzij anders aangegeven, zijn aangehaalde artikelen afkomstig uit Hoofdstuk 3 van EPA EU-Japan.

8.2 Oorsprongsregels

Om producten als van oorsprong uit de Europese Unie of uit Japan te kunnen betitelen moeten ze volledig zijn verkregen of een toereikende be- of verwerking hebben ondergaan.

Volledig verkregen

Volgens artikel 3.2 worden goederen als van oorsprong uit de Europese Unie of Japan beschouwd indien de goederen in Japan of in de Europese Unie volledig zijn verkregen volgens de bepalingen van artikel 3.3. In artikel 3.3 vindt u een opsomming van de producten die als volledig verkregen worden beschouwd.

Producten die uitsluitend zijn vervaardigd uit volledig verkregen materialen worden eveneens als volledig verkregen beschouwd. Wat onder materialen wordt verstaan, is opgenomen in artikel 3.1.

Toereikende be- of verwerking

Goederen die niet volledig zijn verkregen maar zijn geproduceerd uit niet van oorsprong zijnde materialen worden als van oorsprong beschouwd als zij in Japan of in de Europese Unie een toereikende be- of verwerking hebben ondergaan volgens de voorwaarden die zijn gesteld in het Protocol. Artikel 3.2 verwijst hiervoor naar bijlage 3-B bij EPA EU-Japan. In bijlage 3-B van de EPA EU-Japan vindt u per product de voorwaarden die de niet van oorsprong zijnde materialen moeten ondergaan om aan het eindproduct de oorsprong te verlenen (de product specifieke oorsprongsregels ofwel de zgn. lijstregels). Een product dat is geproduceerd uit niet van oorsprong zijnde materialen en volgens de lijstregel als van oorsprong wordt beschouwd, kan zonder beperkingen worden gebruikt bij de productie van een ander product. Er hoeft dan niet opnieuw rekening te worden gehouden met deze niet van oorsprong zijnde materialen.

8.3 Ontoereikende be- of verwerking

In artikel 3.4 zijn de bewerkingen opgesomd die, alleen of in combinatie, als onvoldoende worden beschouwd om aan een product de oorsprong te verlenen. Deze opsomming is, behoudens kleine verschillen, hetzelfde als de minimale of ontoereikende bewerkingen in de bij de door de Europese Unie met andere landen gesloten vrijhandelsovereenkomsten behorende Protocollen.

8.4 Tolerantieregel

Niet van oorsprong zijnde materialen die niet aan de voorwaarden van bijlage 3-B bij de EPA EU-Japan voldoen, mogen toch worden gebruikt bij de productie van een product als is voldaan aan de in artikel 3.6 van het Protocol genoemde voorwaarden. Deze houden het volgende in:

- voor de hoofdstukken 1 tot en met 49 en 64 tot en met 97 van het Geharmoniseerd Systeem een percentage van niet meer dan 10% van de prijs af fabriek of van de ‘free on board’-prijs van het eindproduct mits en voor zover:
- de voor het product volgens de lijstregels van bijlage 3-B vastgestelde percentages niet worden overschreden.

De tolerantieregel kan niet worden toegepast op volledig verkregen producten in de zin van artikel 3.3. Echter, in het geval van productie en wanneer in de lijstregels van bijlage 3-B bij de EPA EU-Japan de eis is gesteld dat de producten volledig verkregen moeten zijn, is de tolerantieregel wel van toepassing. De algemene tolerantieregel kan evenmin worden toegepast op textiel en textielproducten van de hoofdstukken 50 tot met 63 van het Geharmoniseerd Systeem. Voor het toepassen van de tolerantieregel voor deze producten gelden andere, aanvullende regels. Deze zijn beschreven in aantekeningen 6 en 8 van bijlage 3-A bij de EPA EU-Japan.

8.5 Cumulatie van de oorsprong

Bilaterale cumulatie

Volgens artikel 3.5, lid 1 wordt een product van oorsprong uit de Europese Unie dat als materiaal wordt gebruikt bij de vervaardiging van een product in Japan, beschouwd als van oorsprong uit Japan. Uit artikel 3.5, lid 3 volgt dat artikel 3.5, lid 1 niet van toepassing is indien de verrichte productiehandelingen niet verder gaan dan de zgn. minimale bewerkingen die in artikel 3.4 als ontoereikend zijn betiteld. Hetzelfde geldt voor producten van oorsprong uit Japan die in de Europese Unie als materiaal worden gebruikt bij de vervaardiging van een product.

Volledige cumulatie

Volgens artikel 3.5, lid 2 van het Protocol kan de exporteur in de EU of Japan bij de vervaardiging van een product rekening houden met de productiehandelingen die hebben plaatsgevonden in de andere verdragspartij. Dit betekent dat wanneer niet van oorsprong zijnde materialen in de Europese Unie productiehandelingen hebben ondergaan die nog niet hebben geleid tot het verkrijgen van de oorsprong, deze kunnen worden opgeteld bij de productiehandelingen die in Japan hebben plaatsgevonden om te beoordelen of het eindproduct volgens de lijstregels van bijlage 3-B bij de EPA EU-Japan de Japanse oorsprong heeft verkregen. Hetzelfde geldt voor bewerkingen van derde landen materialen in de Europese Unie waarbij rekening kan worden gehouden met de productiehandelingen die in Japan hebben plaatsgevonden.

Artikel 3.5, lid 3 geeft aan dat artikel 3, lid 2 niet van toepassing is indien de verrichte productiehandelingen niet verder gaan dan de minimale bewerkingen die in artikel 3.4 als een ‘ontoereikende be- of verwerking’ zijn betiteld. Hetzelfde geldt op gelijke wijze voor producten van oorsprong uit Japan die in de Europese Unie als materiaal worden gebruikt bij de vervaardiging van een product. De materialen worden beschouwd als van oorsprong uit de Europese Unie voor zover er geen sprake is van ontoereikende be- of verwerking.

Volledige cumulatie – Leveranciersverklaring

Om te kunnen aantonen welke productiehandelingen al hebben plaatsgevonden, moet gebruik worden gemaakt van de leveranciersverklaring voor de niet van oorsprong zijnde materialen die zijn verwerkt of bewerkt. Welke informatie de leveranciersverklaring dient te bevatten, is opgenomen in bijlage 3-C bij de EPA EU-Japan. Een leveranciersverklaring kan worden opgemaakt per zending of voor meerdere zendingen van hetzelfde geleverde materiaal binnen een tijdvak van 1 jaar. In tegenstelling tot de voorwaarden in de Protocollen bij veel andere vrijhandelsovereenkomsten mag hiervoor ook gebruik worden gemaakt van een gelijkwaardig document dat dezelfde gegevens bevat als de leveranciersverklaring.

8.6 Boekhoudkundige scheiding

Artikel 3.8 geeft aanwijzingen over de boekhoudkundige scheiding van onderling verwisselbare van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde identieke materialen door producenten, zonder dat deze materialen fysiek van elkaar gescheiden hoeven te blijven tijdens de opslag.

Als onderling verwisselbare materialen worden beschouwd: materialen van dezelfde soort en handelskwaliteit, met dezelfde technische en fysische kenmerken, die niet van elkaar kunnen worden onderscheiden zodra ze onderdeel zijn geworden van het eindproduct.

Dit betekent dat als van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde onderling vervangbare materialen worden gebruikt bij de productie van een product, de vaststelling van de oorsprong van die onderling vervangbare materialen niet hoeft te gebeuren door elk specifiek onderdeel vervangbaar materiaal afzonderlijk fysiek te identificeren. De vaststelling kan gebeuren op basis van een in de Europese Unie of in Japan geaccepteerd voorraadbeheersysteem.

Een in Nederland geaccepteerd voorraadbeheersysteem moet ten minste:

- a. te allen tijde waarborgen dat niet meer producten de oorsprong verkrijgen dan het geval zou zijn wanneer de onderling vervangbare materialen of producten fysiek gescheiden waren;
- b. de hoeveelheid van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde materialen of producten aangeven, met inbegrip van de data waarop die materialen of producten aan de voorraad zijn toegevoegd en, indien vereist door de desbetreffende oorsprongsregel, de waarde van die materialen of producten;
- c. aangeven hoeveel onderling vervangbare producten of hoeveel met onderling vervangbare materialen geproduceerde producten zijn geleverd aan klanten die een bewijs van oorsprong in een partij vereisen om aanspraak te kunnen maken op preferentiële behandeling onder deze overeenkomst, en aan klanten die dat bewijs niet vereisen; en
- d. aangeven of voldoende producten van oorsprong in voorraad waren om de verklaring van oorsprong te staven.

Om van boekhoudkundige scheiding gebruik te kunnen maken is toestemming van de Douane nodig.

8.7 Vervoer van goederen van oorsprong via een derde land

Artikel 3.10 bevat de voorwaarden waaronder zendingen bestaande uit goederen van oorsprong via een derde land kunnen worden vervoerd zonder dat de oorsprong van de goederen hierdoor verloren gaat. Deze voorwaarden komen overeen met de voorwaarden die in de Protocollen bij de andere vrijhandelsovereenkomsten zijn gerangschikt onder het begrip 'rechtstreeks vervoer' of de 'non-manipulatie clause'.

De voorwaarden hierbij zijn dat de goederen tijdens hun verblijf in het derde land onder toezicht zijn gebleven van de lokale douaneautoriteiten en geen andere behandelingen hebben ondergaan dan lossen en herladen, behandelingen ter behoud van de goede staat van de goederen. Het is toegestaan dat op de goederen markeringen of labels worden geplaatst ter bevestiging dat de producten voldoen aan de geldende interne regelgeving van de Europese Unie of van Japan. Zendingen mogen onderweg tussentijds worden opgeslagen en zendingen kunnen worden gesplitst, mits dit alles door of onder de verantwoordelijkheid van de exporteur plaatsvindt en de goederen onder toezicht blijven van de lokale douaneautoriteiten.

Artikel 3.10 lid 4 geeft aan welke bewijzen op verzoek van de douaneautoriteiten van het land van invoer door de importeur gebruikt kunnen worden om aan te tonen dat aan de voorwaarden van artikel 3.10, leden 1 tot en met 3 is voldaan.

8.8 Geretourneerde goederen van oorsprong

Wanneer goederen van oorsprong zijn uitgevoerd naar een land buiten de Europese Unie of Japan en worden geretourneerd – bijvoorbeeld omdat de goederen niet kunnen worden afgeleverd – worden zij volgens artikel 3.11 als niet van oorsprong beschouwd, behalve als voor de douaneautoriteiten van de Europese Unie of van Japan genoegzaam wordt aangetoond dat het geretourneerde product hetzelfde is als het eerder geëxporteerde product en geen andere behandelingen heeft ondergaan dan die ter behoud van de goede staat.

8.9 Verzoek om toepassing preferentiële tariefbehandeling – 2 mogelijkheden

Anders dan bij andere vrijhandelsovereenkomsten, kan een importeur zich op grond van artikel 3.16, lid 2 bij de invoer in de Europese Unie of Japan voor een preferentiële tariefbehandeling baseren op 2 mogelijkheden: een beroep op *importer's knowledge* (zie 8.10) of gebruik maken van een attest van oorsprong afgegeven door de exporteur (zie 8.11).

Verzoeken om terugbetaling

U kunt een verzoek om terugbetaling bij de Douane indienen als u bij het inbrengen van goederen in het vrije verkeer geen gebruik hebt gemaakt van het preferentiële tarief. Dit kan alleen bij producten van oorsprong uit Japan op grond van art. 117 DWU onder de gebruikelijke voorwaarden. Er is nog onduidelijkheid over de vraag of Japan deze mogelijkheid ook zal bieden aan importeurs in Japan die producten van oorsprong uit de EU hebben geïmporteerd.

8.10 Bewijs van oorsprong – *importer's knowledge*

Importer's knowledge stelt de importeur in staat om op basis van zijn eigen kennis over de oorsprong van de goederen een verzoek te doen om de toepassing van een preferentiële tariefbehandeling. Ingevolge artikel 3.18 dient deze kennis van de importeur over de oorsprong van de betreffende goederen gebaseerd te zijn op documenten of andere bewijsmiddelen die door de exporteur van de goederen aan de importeur ter beschikking zijn gesteld.

Bij een beroep op *importer's knowledge* is de importeur zelf volledig verantwoordelijk voor het (kunnen) aantonen van de oorsprong van de goederen. Ingevolge artikel 3.19 is de importeur die een beroep doet op *importer's knowledge* verplicht om alle bewijzen daartoe minimaal 3 jaar, te rekenen vanaf het doen van een beroep op *importer's knowledge*, te bewaren. In Nederland geldt hiervoor een bewaartermijn van 7 jaar. In artikel 3.21, lid 2 is opgenomen welke informatie door de douaneautoriteiten kan worden opgevraagd ter verificatie van het beroep op *importer's knowledge*.

En indien dit nodig is voor de vaststelling van de oorsprong van de goederen, kan in een daaropvolgend verzoek nog om aanvullende informatie worden verzocht.

Het verzoek om de toepassing van een preferentiële tariefbehandeling op basis van *importer's knowledge* kan op grond van artikel 3.24 worden geweigerd, indien de importeur niet of niet genoegzaam binnen 3 maanden reageert op het eerste verzoek om informatie van de douaneautoriteiten. Ook indien niet of niet genoegzaam binnen 3 maanden na het aanvullende verzoek om informatie wordt gereageerd, kan de preferentiële tariefbehandeling worden geweigerd.

Verzoek om toepassing van preferentiële tariefbehandeling

Doet u op grond van *importer's knowledge* een verzoek om preferentiële tariefbehandeling? Vul de aangifte voor het vrije verkeer dan zo in:

- 'JP' in vak 34
- preferentiecode '300' in vak 36
- bescheidcode 'U112' in vak 44

Maakt u gebruik van de maandaangifte? Vul de aangifte dan zo in:

- 'JP' in veld E.2
- preferentiecode '300' in veld E.40
- Als identificatie van het preferentieel document gebruikt u in veld E.6 de vermelding 'U112'.

8.11 Bewijs van oorsprong

8.11.1 Bewijs van oorsprong – attest van oorsprong

Voor het opstellen van een attest van oorsprong (*statement on origin*) is gekozen voor een systeem van certificering door de exporteur zelf. Uit de definitie van het begrip 'exporteur' volgt welke (rechts) personen bij uitvoer het attest van oorsprong mogen stellen. In deze definitie wordt doorverwezen naar de interne wetgeving van de Europese Unie of van Japan. Voor de Europese Unie zijn dat de exporteurs overeenkomstig artikel 68 van de Uitvoeringsverordening bij het Douanewetboek van de Unie (UVo.dwu), en wordt dus het stelsel van de Geregistreerde exporteur (*registered exporter*, REX) toegepast. Voor Japan zijn het de exporteurs die beschikken over een 'Japan Corporate Number'.

Geregistreerde exporteur (REX) in de Europese Unie:

- voor zendingen bevattende goederen van oorsprong met een waarde van meer dan € 6.000 moeten de exporteurs zich volgens de bepalingen van artikel 68 van de UVo.dwu bij de douaneautoriteiten van de lidstaat waar zij zijn gevestigd te laten registreren als geregistreerde exporteur (REX). Na registratie mogen zij attesten van oorsprong opstellen bij de export van goederen van oorsprong uit de Europese Unie naar Japan;
- voor zendingen met een waarde van niet meer dan € 6.000 geldt deze verplichting niet. Het is dan dus niet nodig dat de exporteur beschikt over een registratie als REX om een attest van oorsprong te mogen opstellen.

Een Nederlandse exporteur kan zich als REX laten registreren door middel van het aanvraagformulier dat is gepubliceerd op de website van de Douane.

Een Nederlandse exporteur hoeft zich maar 1 keer als REX te laten registreren. Deze registratie kan hij gebruiken voor alle overeenkomsten waarin is bepaald dat het oorsprongsbewijs moet worden opgesteld door een geregistreerde exporteur. Een exporteur hoeft dus niet voor alle overeenkomsten apart als REX te worden geregistreerd.

Meer informatie over het stelsel van de Geregistreerde exporteur (REX) vindt u op de website van de Douane.

Artikel 3.17 geeft aan dat een exporteur, op basis van toereikend bewijs, een attest van oorsprong kan afgeven voor de oorsprong van de goederen. De exporteur is verantwoordelijk voor de juistheid van het attest en dient de verklaarde oorsprong van de goederen desgevraagd te kunnen aantonen.

De tekst van het attest van oorsprong in de verschillende talen is opgenomen in bijlage 3-D bij de EPA EU-Japan. Nederlandse exporteurs wordt geadviseerd om voor de door hen afgegeven attesten van oorsprong uitsluitend de versie in de Engelse taal te gebruiken:

(Period: from to (1))¹

The exporter of the products covered by this document
(Exporter Reference NoNLREX (2))
declares that, except where otherwise clearly indicated,
these products are of preferential origin(3).

(Origin criteria used(4))

.....

(Place and date(5))

.....

(Printed name of the exporter)

.....

¹ Alleen in te vullen voor het gebruik van 1 attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen (zie 8.11.4).

In bijlage 3-D bij de EPA EU-Japan worden ook de in te vullen velden nader toegelicht. Zo dient de daarin voorgeschreven tekst van het attest van oorsprong (indien van toepassing) te worden aangevuld met het nummer waarmee de exporteur kan worden geïdentificeerd. Voor exporteurs in de Europese Unie betreft dit het nummer van de geregistreerde exporteur (REX). Voor exporteurs in Japan is dit het Japan Corporate Number. Het attest van oorsprong moet vermelden wat de oorsprong van de betreffende goederen is ('European Union' of 'Japan').

Naast het attest moet met een lettercode of een letter- en cijfercode informatie worden gegeven over het toegepaste oorsprongs-criterium op de goederen.

Deze codes zijn:

- A. Het product is volledig verkregen.
- B. Het product is vervaardigd met gebruikmaking van uitsluitend materialen van oorsprong.
- C. Het product is vervaardigd met gebruikmaking van niet van oorsprong zijnde materialen, voor zover is voldaan aan de voor het product vastgestelde oorsprongscriteria van Bijlage 3-B. Dit zijn:
 - C1 verandering van tariefpost (onderverdeling)
 - C2 gebruik van ten hoogste een maximum percentage aan derde landen materialen of een regel betreffende het maximale gebruik van materialen van oorsprong
 - C3 het gebruik van een specifiek productieproces
 - C4 het gebruik van de bepalingen van afdeling 3 van aanhangsel 3-B-1 (voor voertuigen en delen van voertuigen)
- D. Er is sprake van bilaterale cumulatie.
- E. Er is gebruikgemaakt van de algemene tolerantieregel of voor textiel en textielproducten de hiervoor geldende tolerantieregel.

Voorts moet, voor zover dit niet blijkt uit het document waarop het attest van oorsprong is gesteld, het attest zijn voorzien van de plaats van afgifte en de datum van afgifte en de identiteit van de exporteur. Een handtekening is niet vereist. Indien gebruik wordt gemaakt van 1 attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen (zie 8.11.4), dient ook de geldigheidstermijn van het attest van oorsprong te worden vermeld.

Een attest van oorsprong kan door de exporteur (handelaar of producent) worden gesteld op een factuur of een ander handelsdocument waarop de goederen staan omschreven, zoals de paklijst of afleverbon. Deze omschrijving moet voldoende specifiek zijn om de goederen te kunnen identificeren. Het document waarop het attest van oorsprong wordt gesteld, mag ook door een ander dan de exporteur zijn uitgegeven, zolang die ander in dezelfde partij (van uitvoer) is gevestigd. Een op een separaat document gesteld attest van oorsprong, al dan niet afgedrukt op briefpapier van de exporteur, is alleen toereikend voor een preferentiële tariefbehandeling wanneer dat door verwijzing integraal onderdeel uitmaakt van de factuur of het (ander) handelsdocument.

Verzoek om toepassing van preferentiële tariefbehandeling

Doet u op grond van een attest van oorsprong een verzoek om preferentiële tariefbehandeling? Vul de aangifte voor het vrije verkeer dan zo in:

- 'JP' in vak 34
- preferentiecode '300' in vak 36
- bescheidcode 'U110' in vak 44
- Als bescheid-identificatie vermeldt u het documentnummer (bijvoorbeeld het factuurnummer) en de afgiftedatum van het attest van oorsprong.

Maakt u gebruik van de maandaangifte? Vul de aangifte dan zo in:

- 'JP' in veld E.2
- referentiecode '300' in veld E.40
- als identificatie van het preferentieel document verwijst u naar het attest van oorsprong door in veld E.6 de afgiftedatum (EEJJMMDD), gevolgd door 'RX', te vermelden
- In 1 van de velden H.13-H.16 kan ter verduidelijking de bescheidcode 'U110' worden vermeld.

8.11.2 Geldigheidsduur van een attest van oorsprong

Volgens artikel 3.17, lid 4 heeft een attest van oorsprong een geldigheidsduur van 12 maanden, te rekenen vanaf de datum waarop deze door de exporteur is afgegeven. Binnen deze termijn kan bij de invoer gebruik worden gemaakt van het preferentiële tarief.

Ingeval de geldigheidstermijn van het attest van oorsprong verstrijkt tijdens de opslag van de goederen onder douanetoezicht in Nederland, wordt de geldigheid 'bevroren'. Zie hiervoor het Handboek Douane, 8.00.00 Preferentiële oorsprong en herkomst, paragraaf 7.1.18. Voorkoming van het verstrijken van de geldigheidsduur tijdens opslag. De aangifte voor het in het vrije verkeer brengen na de het beëindigen van de opslag kan in deze situatie uitsluitend in Nederland worden gedaan.

8.11.3 Vervangen van attesten van oorsprong

Een attest van oorsprong kan worden vervangen of gesplitst. De wettelijk basis voor het vervangen en het splitsen van het attest van oorsprong in de Europese Unie volgt niet uit Hoofdstuk 3, maar staat in artikel 69 van de UVo.dwu.

Op grond van artikel 69, lid 1 van de UVo.dwu kan het initiële attest van oorsprong door 1 of meer vervangende bewijzen van oorsprong worden vervangen om een zending of een deel daarvan naar een andere plaats in de Europese Unie te zenden. Het initiële attest van oorsprong mag alleen worden vervangen als de producten nog niet voor het vrije verkeer zijn vrijgegeven en de producten onder toezicht van een douanekantoor in de Europese Unie zijn geplaatst.

Op grond van artikel 69, lid 2 van de UVo.DWU, mag het vervangende bewijs van oorsprong worden afgegeven in dezelfde vorm als het oorspronkelijke oorsprongsdocument, of in de vorm van een vervangend attest van oorsprong als bedoeld in artikel 101 van de uvo.dwu. In uitzonderingsgevallen kan het bewijs van oorsprong ook worden vervangen door een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

Indien het verzoek om een preferentiële tariefbehandeling is gebaseerd op *importer's knowledge* wordt geen gebruik gemaakt van een (vervangbaar) preferentieel bewijs van oorsprong. Het vervangen van een attest van oorsprong is dan dus niet aan de orde. Indien het verzoek om een preferentiële tariefbehandeling is gebaseerd op een attest van oorsprong, als bedoeld in 3.16, lid 2 onder a, dan kan deze door de wederverzender vervangen worden door een (vervangend) attest van oorsprong of door een door de douaneautoriteiten afgegeven certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

Als de totale waarde van de producten van oorsprong in de op te splitsen oorspronkelijke zending niet hoger is dan € 6.000, hoeft de wederverzender niet te beschikken over een registratie als REX en dus zal altijd (kunnen) worden vervangen door middel van een vervangend attest van oorsprong.

Wanneer de totale waarde van de in de betreffende zending begrepen oorsprongsgoederen wel hoger is dan € 6.000 euro dient de wederverzender voor het kunnen opstellen van vervangende attesten van oorsprong te beschikken over een registratie als REX. Indien de wederverzender van de goederen in een zending van meer dan € 6.000 niet beschikt over een registratie als REX, dient het initiële attest van oorsprong te worden bijgevoegd bij het vervangende attest van oorsprong of kan het initiële attest van oorsprong door de douaneautoriteiten worden vervangen door een certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

Een vervangend attest van oorsprong is 12 maanden geldig vanaf de datum waarop het initiële attest is opgesteld.

8.11.4 Attesten van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen

Een attest van oorsprong kan op grond van artikel 3.17, lid 5 worden afgegeven per zending of voor meerdere zendingen van identieke goederen. Voor het begrip 'identieke goederen' geldt dat het moet gaan om producten die in ieder opzicht gelijk zijn aan die in de productomschrijving op het oorsprongsbewijs, en hun oorsprong op gelijke wijze verkrijgen. Voor het kunnen afgeven van een attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen, is het dus van belang dat de productomschrijving op het betreffende commerciële document zo specifiek mogelijk is.

Voor het kunnen afgeven van 1 attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen is altijd een registratie als REX vereist. Indien het attest van oorsprong betrekking heeft op meerdere zendingen van identieke goederen, dan dient de geldigheidstermijn te worden vermeld in de oorsprongsverklaring. De maximale geldigheidstermijn bedraagt 12 maanden vanaf het moment van afgifte van het initiële attest van oorsprong. Het attest van oorsprong is dan van toepassing op alle invoer van identieke goederen binnen de in het attest van oorsprong aangegeven termijn.

Tijdens de geldigheidstermijn van het attest van oorsprong dient de importeur – naast het attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen – de bewijsmiddelen te bewaren waaruit blijkt dat de betreffende goederen identiek zijn aan de goederen waarop het initiële attest van oorsprong betrekking had. De in Nederland vastgestelde wettelijk verplichte bewaartermijn van 7 jaar voor dit bewijs gaat lopen op de datum dat de geldigheidstermijn van het attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen eindigt.

Verzoek om toepassing van preferentiële tariefbehandeling

Gebruikt u een attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen? Vul de aangifte voor het vrije verkeer dan zo in:

- 'JP' in vak 34
- preferentiecode '300' in vak 36
- bescheidcode 'U111' in vak 44
- Als bescheid-identificatie vermeldt u het documentnummer van het eerste document (bijvoorbeeld dat factuurnummer) en de afgiftedatum van het attest van oorsprong.

Maakt u gebruik van de maandaangifte? Vul de aangifte dan zo in:

- 'JP' in veld E.2
- preferentiecode '300' in veld E.40
- als identificatie van het preferentieel document verwijst u naar het attest van oorsprong voor meerdere zendingen van identieke goederen door in veld E.6 de afgiftedatum (EEJJMMDD), gevolgd door 'RX', te vermelden
- In 1 van de velden H.13-H.16 kan ter verduidelijking de bescheidcode 'U111' worden vermeld.

8.12 Bewaren van de bewijsstukken

Iedere exporteur die een attest van oorsprong heeft opgesteld, heeft op grond van artikel 3.19, lid 2 de verplichting om een kopie van het attest van oorsprong en de bewijsstukken die ten grondslag liggen aan het afgegeven attest van oorsprong te bewaren. Het attest van oorsprong van oorsprong en de bewijsstukken moeten minimaal 4 jaar, of langer als dit is vastgesteld door de partij van uitvoer, na de afgifte van het attest van oorsprong worden bewaard. In Nederland geldt hiervoor een bewaartermijn van 7 jaar.

Op het moment dat een exporteur een attest van oorsprong heeft opgesteld op basis van een schriftelijke (leveranciers-)verklaring van zijn leverancier, moet de leverancier alle daarvoor relevante gegevens (bewijsstukken) bewaren.

Iedere aangever die om een preferentiële tariefbehandeling heeft verzocht is verplicht om de documentatie over de invoer van het product, inclusief waar van toepassing een kopie van het attest van oorsprong, te bewaren. Het attest van oorsprong en de documentatie moeten 3 jaar, of langer als dit is vastgesteld door de partij van invoer, na de datum waarop de preferentiële behandeling werd toegekend, worden bewaard. In Nederland geldt hiervoor een bewaartermijn van 7 jaar.

8.13 Vrijstelling voor kleine zendingen en reizigersbagage

Op grond van artikel 3.20 worden kleine, niet-commerciële zendingen van geringe waarde (al dan niet als onderdeel van reizigersbagage) die worden geïmporteerd, in beginsel geacht van oorsprong te zijn en in aanmerking te komen voor een preferentiële tariefbehandeling zonder dat daarvoor een attest van oorsprong of een beroep op *importer's knowledge* is vereist.

Voor het begrip 'geringe waarde' wordt bij de invoer in Nederland uitgegaan van € 500 voor goederen in kleine, persoonlijke zendingen en € 1.200 indien de goederen deel uitmaken van reizigersbagage. In Japan ligt de grens voor beide gevallen in beginsel op 100.000 Yen.

De Europese Unie of Japan kunnen beslissen dat de vrijstellingen niet van toepassing zijn op de invoer van kleine, persoonlijke zendingen (al dan niet als onderdeel van reizigersbagage), als die zending deel uitmaakt van een reeks van zendingen waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat zij is bedoeld om het vereiste van een attest van oorsprong te ontwijken.

8.14 Overgangsbepalingen voor zeilende partijen en goederen onder douanetoezicht

Er is de mogelijkheid om gebruik te maken van een preferentiële tariefbehandeling bij de invoer van goederen die vóór de (voorlopige) inwerkingtreding van de EPA EU-Japan werden uitgevoerd uit Japan naar een bestemming binnen de Europese Unie (en vice versa) en die zich na de datum van voorlopige inwerkingtreding van de EPA EU-Japan nog in vervoer of onder douanetoezicht bevinden (bijvoorbeeld opgeslagen in een douane-entrepot). Uiteraard geldt dat bij het verzoeken om een preferentiële tariefbehandeling bij invoer de Japanse of Europese oorsprong moet kunnen worden aangetoond en aan alle overige verplichtingen uit van de EPA EU-Japan moet zijn voldaan. De duur van deze overgangsbepaling bedraagt 12 maanden vanaf de datum van (voorlopige) inwerkingtreding.

Voor goederen die zich vóór het moment van de (voorlopige) inwerkingtreding van de EPA EU-Japan in vervoer naar of in de Europese Unie onder douanetoezicht bevinden, kan de Japanse exporteur achteraf een attest van oorsprong stellen op een kopie van de door hem opgemaakte verkoopfactuur of op een kopie van een eerder door hem opgesteld ander handelsdocument die ziet op de betreffende goederen. De datum waarop het attest van oorsprong is opgesteld moet in deze gevallen onder het attest van oorsprong worden vermeld, en mag niet liggen voor de datum van de (voorlopige) inwerkingtreding van de van de EPA EU-Japan.

8.15 Meer informatie

Heeft u vragen over deze mededeling? Neem dan contact op met de helpdesk van het Landelijk Oorsprong Team: helpdesk.oorsprongszaken@douane.nl.